

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **P.R.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 27 marca 2025 r.,
wniosku obrońcy skazanego w przedmiocie wstrzymania wykonania
wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z dnia 3 lipca 2023 r., sygn. akt II AKa 1/23,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Przemyśle
z dnia 24 października 2022 r., sygn. akt II K 18/22,

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Przemyśle z dnia 24 października 2022 roku, sygn. akt II K 18/22, P.R. został uznany za winnego tego, że w nocy z 27 na 28 maja 2021 roku w P., województwa [...], działając z zamiarem bezpośrednim usiłował pozbawić życia P.S. wymierzając mu liczne ciosy tasakiem kuchennym o ostrzu długości 16,7 cm oraz szerokości od 6,6 cm do 7,5 cm w górne części ciała, w tym głowę, szyję oraz brzuch, przy czym zamierzonego skutku nie osiągnął z uwagi na podjętą przez pokrzywdzonego obronę i zasłonięcie się lewą ręką przed zadawanymi ciosami, a także z uwagi na spłoszenie przez ochronę pobliskiej hurtowni, w wyniku czego spowodował u pokrzywdzonego obrażenia ciała w

postaci otwartego złamania 1/3 dalszej trzonu lewej kości łokciowej, uszkodzenia lewego nerwu łokciowego na wysokości 1/3 dalszej lewego przedramienia, uszkodzenia ścięgien zginacza łokciowego nadgarstka i częściowego uszkodzenia ścięgien prostowników palców V IV lewej ręki, rany ciętej lewego przedramienia po stronie odłokciowo-grzbietowej, awulsyjnego uszkodzenia ścięgna prostownika IV palca prawej ręki, powierzchownej rany ściany brzucha, stłuczenia prawego podudzia, skręcenia prawego stawu kolanowego, skręcenia prawego stawu skokowego, przy czym obrażenie w postaci uszkodzenia lewego nerwu łokciowego na wysokości 1/3 dalszej lewego przedramienia spowodowało u pokrzywdzonego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Uznając winę sprawcy Sąd wymierzył mu karę dziewięciu lat pozbawienia wolności, z zaliczeniem okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 28 maja 2021 roku do dnia 24 października 2022 roku. Orzekł ponadto nawiazkę w kwocie 40 000 złotych na rzecz pokrzywdzonego P.S..

Wyrok został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego P.R.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 3 lipca 2023 roku, sygn. akt II AKa 1/23, zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że w opisie czynu zwrot „wymierzając mu liczne ciosy” zastąpił zwrotem „wyprowadzając w jego kierunku kilka ciosów”, w pozostałej części natomiast utrzymał go w mocy, zwalniając ponadto oskarżonego P.R. od ponoszenia kosztów sądowych i obciążając nimi Skarb Państwa.

Wyrok został zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego, który zaskarżył go w całości i sformułował w niej zarzuty: rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest przepisu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającego na nienależytej obsadzie sądu; rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest przepisu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.; rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k.; rażącego naruszenia przepisów prawa

materialnego, a to art. 53 § 1 k.k., art. 53 § 2 k.k., art. 53 § 2b pkt 2, 4 6, 7 k.k., art. 53 § 3 k.k.

Formułując wskazane wyżej zarzuty obrońca wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 3 lipca 2023 roku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 24 października 2022 roku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Złożył również wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o uchylenie wyroków obu sądów i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest bezzasadny.

Zgodnie z art. 532 § 1 k.p.k. w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Norma ta nie wskazuje wprawdzie przesłanek, od spełnienia których zależy wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia, ale niewątpliwie winna ona mieć zastosowanie do sytuacji wyjątkowych, wprowadza bowiem wyjątek od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, wynikającej z art. 9 k.k.w., zaś prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest przekonanie, że zastosowanie tej instytucji winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne, i w zasadzie nieodwracalne, następstwa (zob. post. SN z dnia 18 listopada 2003 r., IV K.K. 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; post. SN z dnia 22 lutego 2007 r., WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493). Tego rodzaju następstwa mogą zaistnieć wówczas, gdy już pobieżna analiza kasacji świadczy o jego zasadności.

Taka sytuacja nie zaistniała w niniejszej sprawie. Wprawdzie w kasacji sformułowano zarzuty naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., w związku z nienależytym składem Sądu II instancji, ale zgodnie z uchwałą trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. BSA I4110-1/2020 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7): *"Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności."* Uchwała ta z chwilą jej podjęcia uzyskała moc zasady prawnej i wiąże każdy skład Sądu Najwyższego, dopóty nie nastąpi odstępianie od niej w trybie art. 88 ust. 2 ustawy o Sądzie Najwyższym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 622; dalej ustawa o SN). Tym samym, jeśli chodzi o innych sędziów niż sędziowie Sądu Najwyższego każdorazowo należy dokonać oceny wszystkich okoliczności. Nie ulega też wątpliwości, że z uwagi na wyjątkowy charakter instytucji kasacji i związane z tym procesowe skutki zastosowania instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. wstrzymanie wykonania orzeczenia powinno nastąpić tylko wówczas, gdy zasadność złożonej kasacji jawi się jako nieomal pewna. To dopiero może uzasadniać odstępstwo od nakazu bezzwłocznego wykonania prawomocnych orzeczeń. W sprawie niniejszej – nie przesądzając w tym miejscu końcowej oceny zasadności wniesionej kasacji – aż tego rodzaju zaszłość nie wystąpiła. Podniesione zarzuty wymagają niewątpliwie uważnego rozpatrzenia, co nastąpi w trybie odrębnego postępowania. Na dzień dzisiejszy prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest aż na tyle jednoznacznie wysokie, by stanowiło to wystarczającą i samoistną podstawę zastosowania omawianej regulacji.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

[WB]

[r.g.]